

ÚSTAV PRO ODBORNĚ TECHNICKÉ ZJIŠŤOVÁNÍ
PŘÍČIN LETECKÝCH NEHOD
Beranových 130
199 01 PRAHA 99

Č.j.: 369/03/ZZ

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

o odborném zjišťování příčin letecké nehody

letounu C-210M, OK-CIC

Smolnice

dne 26. srpna 2003

Praha
září 2003

A) Úvod

C-210M, poznávací značka OK-CIC

Smolnice, okr. Louny, 26.8.2003, 09:50 UTC

B) Informační přehled

Při bezpečnostním přistání do terénu v důsledku nedostatečného výkonu motoru došlo k ulomení příďového podvozku s následným převrácením letounu na záda.

Událost šetřila komise ÚZPLN v součinnosti s PČR ve složení:

předseda komise Ing. Lubomír Střihavka

člen komise Milan Pecník

Závěrečnou zprávu vydal ÚZPLN dne 4. 9. 2003.

Hlavní část zprávy obsahuje:

- 1) Faktické informace
- 2) Rozbory
- 3) Závěry
- 4) Doporučení ke zvýšení bezpečnosti
- 5) Přílohy (uložené v archivu ÚZPLN)

1. FAKTICKÉ INFORMACE

1.1 Průběh letu:

Dne 26. 8. 2003 V 09:30 UTC vzlétl letoun s velitelem letadla a dvěma cestujícími na palubě z letiště Slaný na soukromý let po trati Slaný - Žatec - Ústí nad Labem - Slaný ve výšce 1000 ft AGL. Let probíhal v silné termické turbulenci při nastavení ovládní motoru s mírně

ochuzenou směsí. Při manipulaci s ovladačem chladicích klapek pilot omylem posunul plynovou páku na zvýšení výkonu motoru, což se projevilo přerušovaným chodem motoru. Jeho výkon se pilotovi podle jeho vyjádření nepodařilo stabilizovat ani postupným obohacováním směsi.

Pilot se v důsledku nedostatečného výkonu motoru rozhodl pro bezpečnostní přistání na pole u obce Smolnice. Při rychlosti cca 110 kt vysunul podvozek a malé klapky. Po otočení do směru na přistání a vysunutí velkých klapek poklesla rychlost pod 80 kt a letoun přes snahu pilota přistát na kola hlavního podvozku tvrdě dosedl na tři body. Následkem nárazu do země se ulomil předový podvozek a letoun se přes příď převrátil na záda.

1.2 Zranění osob

Ke zranění posádky ani cestujících nedošlo.

1.3 Poškození letadla

Letoun byl při nehodě zničen.

1.4 Ostatní škody

K jiným škodám nedošlo.

1.5 Informace o osobách

Velitel letadla, 38 let, je držitelem průkazu způsobilosti soukromého pilota č. CZ/0010110132 vydaného ÚCL dne 7.7.2003 a osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy, platného do 2.12.2004.

Celkový nálet na letounech 56 hodin 36 minut, z toho na typu C-210 17 hodin 52 minuty.

1.6 Informace o letadle

Letoun C-210M, výrobní č. 210-61741

Výrobce: Cessna Aircraft Company

Rok výroby: 1977

Celkový nálet do vzniku události: 3204 h 28 min..

Poslední provedená prohlídka: 100+200 h dne 1.8.2003 při náletu 3161 h 13 min.

Pojistná smlouva č.490000685 uzavřená s Allianz pojišťovnou, a.s. dne 28.3.2003 s platností do 1.4.2004.

Motor Teledyne Continental 10520L4B, výrobní č. 270237R, zastavěn po poslední revizi dne 3.1.2003 s celkovým náletem 1126 h.

Vrtule Mc Cauley D3A32C88M, výrobní č. 770132, zastavěna dne 3.1.2003 s náletem 0 h.

1.7 Meteorologická situace

Aktuální počasí v 09:50 UTC na letišti LKPR:

Polojasno, dohlednost nad 10 km, vítr sz do 4 m/s, teplota 23°C.

1.8 Radionavigační a vizuální prostředky

Nebyly využity.

1.9 Spojovací služba

Spojení při vzletu a během letu bez přerušení.

1.10 Informace o letišti

Letiště vzletu a plánovaného přistání provozuschopné.

1.11 Letové zapisovače a ostatní záznamové prostředky

Nebyly ve vybavení letounu.

1.12 Popis místa nehody a trosk

Místem události bylo posečené obilné pole bez viditelných výraznějších nerovností. Zničený letoun se nacházel v poloze na zádech bez oddělení jednotlivých částí.

1.13 Lékařské a patologické nálezy

Nebyly pořizovány. Provedená zkouška na alkohol v krvi pilota byla negativní.

1.14 Požár

Nebyl indikován.

1.15 Pátrání a záchrana

Pátrání nebylo organizováno, lékařské vyšetření bylo poskytnuto přivolanou záchrannou službou.

1.16 Testy a výzkum

Nebyly uskutečněny.

1.17 Informace o provozních organizacích

Nebylo využito.

1.18 Doplnkové informace

Pilot ve své výpovědi uvádí, že během letu při práci motoru s mírně ochuzenou směsí omylem přidal plyn. Tím došlo ke vzniku extrémně chudé směsi a motor začal vynechávat. Ve snaze zvýšit výkon motoru posunul páku přípustně motoru na plný výkon a teprve potom se snažil obohatit směs.

Před dosednutím letoun vzhledem k poklesu rychlosti již nereagoval na přitažení řídicí páky a tvrdě dosednul na tři body.

1.19 Způsoby odborného zjišťování příčin

Nepoužito.

2. ROZBORY

- Pilot měl pro let odpovídající kvalifikaci a platné osvědčení o zdravotní způsobilosti.
- Vzlet z letiště Slaný proběhl bez závad. Při chodu motoru s ochuzenou směsí pilot náhle posunul ovládací páku na vyšší výkon motoru, což mělo za následek jeho nepravidelný chod a pokles výkonu. Protože se chod motoru nepodařilo stabilizovat, rozhodl se pilot pro bezpečnostní přistání do terénu.
- Během přistávacího manévru po vysunutí velkých vztlakových klapek poklesla rychlost letounu pod 80 kt a letoun tvrdě dosednul na tři body. Při nárazu se ulomil předový podvozek a letoun se převrátil přes příď na záda s následným celkovým poškozením.
- Letoun byl ošetřován podle platných zásad a před letem byl bez závad.
- Letiště nemělo na vznik nehody vliv.
- Počasí pro let vyhovovalo, nemělo na vznik nehody vliv.

3. ZÁVĚRY

- Nepravidelný chod motoru a pokles jeho výkonu byl pravděpodobně způsoben rychlým posunutím ovládací páky motoru na vyšší výkon při práci motoru s ochuzenou směsí.
- Snížení rychlosti pod 80 kt bylo způsobeno vysunutím velkých vztlakových klapek před dosednutím letounu.

Příčiny nehody.

Hlavní příčinou letecké nehody bylo nezvládnutí techniky pilotáže při přistávacím manévru s omezeným výkonem motoru.

Spolupůsobící příčinou bylo nesprávné ovládání motoru během letu.

4. DOPORUČENÍ KE ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI

Ze zjištěných skutečností z odborného zjišťování příčin letecké nehody, která se stala na letounu C-210M, OK-CIC dne 26.8.2003 v katastru obce Smolnice, okres Louny vyplývá, že příčinou události je nedostatečná praktická připravenost pilota na řešení kritických situací za letu. Doporučuji zaměřit kontrolní činnost odpovědných orgánů na kvalitu školení pilotů v leteckých školách se zaměřením na řešení zvláštních případů během letu.